

HOE RECHTS IS DE VLAAMSE COMEDY?

Linkse rakkers, rechtse grappen

Geert Hoste verweet zijn jonge collega's in de weekendkrant 'een gebrek aan intellectuele vorming' en een overmatige interesse voor 'rechtse humor en schoonmoedergrappen'. Heeft hij een punt, of wordt de nieuwe generatie comedians in haar grensverleggende ijver gewoon verkeerd begrepen?

VAN ONZE MEDEWERKER
KAREL MICHIELS
BRUSSEL | Geert Hoste werd de voorbije dagen niet alleen overladen met lof voor zijn nieuwe voorstelling. Op Facebook spuwden zijn collega's massaal hun gal over enkele uitspraken die de godfather van de Vlaamse stand-upcomedy vorig weekend in deze krant liet noteren. Hoste geeft zelf toe dat hij nooit naar andere komieken gaat kijken, maar hij verwoordt een gevoel dat ons ook wel eens overvalt in de zalen. Racistische, seksistische en andere 'niet-correcte' humor gedijt nog altijd uitstekend in Vlaanderen. Beter dan vroeger zelfs, toen alleen 'volkse' komieken als Jacques Vermeire zich zo schaamteloos durfden te verlagen tot onderbroekenlief en grappasserie op de rug van minderheden.

'Een neger!'

De nieuwe generatie maakt dat onderscheid niet meer. Van Alex Agnew tot Philippe Geubels, van Freddy De Vadder tot Raf Coppens, allemaal kruiden ze hun

shows met gore bakken en racistische opmerkingen, de ene al wat subtieler dan de andere. En de Vlaming lacht. 'Als een grap niet werkt, roep je gewoon: "Een neger!", en de zaal gaat plat', zei Xander De Rycke ooit over het Vlaamse publiek. Han Coucke, de helft van het cabaretduo Gino Sancti, heeft uit die evolutie zelfs een heus typetje gepuurd, Han Solo, naar eigen zeggen de eerste extreemrechtse comedian van Vlaanderen. In zijn eerste show *Racist* maakten we kennis met een zielig mannetje dat alle clichés over 'de racistische Vlaming' bevestigde. In *Multikul* (nu in de zalen) richt hij zijn pijlen op al wat links en vooruitstrevend is, en brengt hij zijn publiek opnieuw in verwarring met schijnbaar dubieuze grappen en uitspraken. 'Han Solo is extreemrechts zoals het gepercipieerd wordt', zegt Coucke. 'Zoals Bart De Wever een bepaald beeld oproept van "de linkse intellectuelen". Wie bedoelt hij daarmee? Ik denk dat ik volgens hem ook tot die groep behoor, maar die groep bestaat ge-

woon niet. Han Solo hanteert hetzelfde principe: hij creëert groepen van tegenstanders die in feite helemaal niet scherp gedefinieerd zijn. Iedereen kan er deel van uitmaken. We hebben allemaal een rechtse en een linkse kant in ons.'

Archetypes

Twijfelt Coucke er wel eens aan waarom de mensen lachen? Om de racistische grappen op zich of om de dubbele bodems? 'Ze zullen ongetwijfeld meegaan in sommige grappen, maar daar confronteer ik hen dan ook weer mee. Humor is een machtsinstrument. Soms voel ik me een kleine Hitler, die zijn publiek met enkele woorden in vervoering kan brengen. Kijk naar Bart De Wever: die is pas populair geworden toen de mensen zagen dat hij humor had. Natuurlijk begrijpt niet iedereen mijn grappen, maar maak je een voorstelling voor de mensen die ze niet snappen, of voor de mensen die bereid zijn om ook de onderliggende redenering te volgen?' Han Coucke is de vaste regisseur

Han Coucke, ook bekend als Han Solo. © Thomas De Bruyne

Philippe Geubels. © vrt

Freddy De Vadder, het typetje van Bart Vanneste. © vrt

Nigel Williams. © vrt

'Je moet empathie hebben voor je publiek, een kwaliteit die onze rechtse vrienden ontberen. Grappen die echt racistisch zijn, zijn slecht. Dat voel je'

van Freddy De Vadder, nog zo'n dubbelzinnige figuur, en hij heeft dit seizoen naast Henk Rijckaert ook Philippe Geubels onder zijn vleugels genomen, de populairste comedian van het moment. Wil die misschien ook wat dieper graven dan de gemakkelijke humor uit zijn eerste show? We hadden het hem graag zelf gevraagd, maar Geubels liet via zijn management weten dat hij liever geen commentaar geeft. Coucke: 'Ik denk niet dat Philippe daar zo bewust mee bezig is. Hij heeft zich gewoon laten meedrijven op een flow. Natuurlijk vertelt hij wel eens racistische grappen, maar is dat zo erg? Misschien heeft de humor van Philippe wel een bevrijdende werking voor veel mensen, ook al zijn het clichés.'

'De beste komieken zijn trouwens ook archetypes. Alex Agnew, Wouter Deprez, Nigel Williams, Philippe is de naïeve kloot, verlegen, nederig. Typisch Vlaams. Een loser, ja. Hij leunt dicht aan bij Urbanus. Daarom is Philippe ook zo populair. Het is een komiek voor de grote massa.' Joost Vandecasteele stelt dus bijna per definitie links. Een rechtse komiek bestaat volgens mij niet.' Dat zegt ook Patrick De Witte, het brein van Comedy Casino (het programma, de cup, het festival),

ook al vindt hij dat de jonge stand-uppers niet moeten 'neuten' over Geert Hoste. 'Ze kakken al 15 jaar op zijn hoofd, dan moeten ze ook maar kunnen verdragen dat hij eens iets terugzegt.' Maar rechtse humor? Nee, daar kan PDW zich ook niets bij voorstellen. 'Je moet als comedian altijd genoeg empathie hebben voor je publiek, en dat is een kwaliteit die onze rechtse vrienden meestal ontberen. Er bestaan maar twee soorten grappen: goede en slechte. Grappen die echt racistisch bedoeld zijn, zijn slechte grappen, en dat voel je. Maar we moeten ook realistisch zijn: racistische moppen zijn altijd heel populair geweest in Vlaanderen. Ik ben opgegroeid in een café, en wat ik daar gehoord heb, ging veel verder dan wat de mees-

te komieken durven te vertellen. Wij, Vlamingen zijn gewoon niet zo snel gechoqueerd.' Coucke: 'En wat is een racistische grap? Met de Hakims of Comedy (collectief waarin Han Coucke samenwerkt met Arbi, Erhan Demirci, Latif en ander aanstormend talent, red.) maken wij voortdurend racistische opmerkingen tegen elkaar. Die gasten kunnen dat verdragen. Dat is onze humor. Zo lang je maar niemand persoonlijk beledigt, wat volgens mij geen enkele komiek bewust wil doen. Het probleem is dat sommige mensen zich persoonlijk aangesproken voelen door humor die over een hele bevolkingsgroep gaat.' PDW: 'Ik vind dat het allemaal nog meevalt in Vlaanderen. Wij hebben in vijf jaar Comedy Casino

Onerlijke concurrentie

En wat met 'het gebrek aan intellectuele vorming' dat Geert Hoste zijn jonge collega's voor de voeten schuift? Ook overdreven? PDW: 'Hoe kan hij dat weten als hij nooit gaat kijken? Als hij sociaal-politiek commentaar wil horen, zal ik hem wel eens meenemen naar Nigel Williams. Bij deze is dit een officiële uitnodiging. Geert! Op comedyavonden overall in het land hoor je trouwens voortdurend actuele en maatschappelijke humor. Ik lees nu in de kranten dat Hoste dit jaar zo scherp is. Dan denk ik: misschien komt het omdat hij vroeger zo braaf was? En dan nog: wie in de zomer Bataclan heeft bezocht op de Gentse Feesten, met Gunter Lamoot en Piet Depraetere, weet dat maatschappelijke satire echt wel dieper kan gaan.'

'Ik heb drie jaar geleden voor Canvas zelf *Comedy Casino Clash* georganiseerd, een alternatief jaaroverzicht met de huidige generatie comedians Nigel Williams, Piet Depraetere, Alex Agnew en Freddy De Vadder. Een heel geslaagd programma, al zeg ik het zelf, met uitstekende kijkcijfers... Maar we hebben er geen traditie van kunnen maken. Er werd ons door de VRT-bonzen gezegd dat een jaarlijkse editie uitgesloten is, want dat alleen Geert Hoste met oudjaar een programma kon maken. Dat was contractueel kenmerkend zo bepaald. Tja, zo kan er natuurlijk geen concurrentie voor Hostes conferenties komen... Wat overigens geen verwijt is aan Geert. Volgens mij wordt hij zelf beter door concurrentie van de jonge garde.'

Coucke: 'Geert Hoste tracht zichzelf nu te profileren als een intellectuele comedian, maar dat is hij volgens mij niet. In de meeste gevallen zijn het oppervlakkige woordspelingen, uitvergrotingen van uiterlijke kenmerken van politici. Hij maakt al vijftien jaar dezelfde moppen over het koningshuis. Dat is volgens mij niet de definitie van een intellectuele comedian die elke week zijn slechte moppen die de show niet haalden nog eens aan *Dag Allemaal* verkoopt.'

'En dat hij de enige zou zijn in Vlaanderen die iets doet met politiek en actualiteit is fout. Andere comedians gaan meer tot de fonden en vergrijpen zich niet aan oppervlakkigheden zoals Geert Hoste wel doet. Alle politici zijn blij als ze in de show van Hoste komen, want wat hij doet is ongevaarlijk. Hij gaat niet tot de essentie, de zogenaamde jongere generatie des te meer.'

12,95 euro
i.p.v. 24,95 euro

Het dikke boek van Vos en Haas

zaterdag 20 november bij De Standaard voor maar 12,95 euro i.p.v. 24,95 euro

'Vos en Haas', 'Tot kijk Vos en Haas' en 'Vos en Haas op het eiland' in één dik boek.

Naar aanleiding van de voorleesweek van 20 tot 28 november biedt De Standaard u Het dikke boek van Vos en Haas aan. 380 pagina's voorleesplezier, vol grappige en spannende avonturen van Vos, Haas en hun buurman Uil.

Met de bon die u op zaterdag 20 november in De Standaard vindt, krijgt u bij Standaard Boekhandel dit schitterende voorleesboek voor maar 12,95 euro i.p.v. 24,95 euro.

dS De
Standaard
overantwoord interessant